

Az É-i belső falszoros ásatása tovább folytatódik, hogy a Zsigmond-kor belső kronológiáját pontosíthassuk.

PÖLÖS ANDREA

299. Visegrád, Ferences kolostor

(Pest megye) Kö

2001. augusztus 13. és szeptember 13. között végeztünk ásatást a visegrádi ferences kolostorban az ELTE Középkori és Kora újkori Régészeti Tanszéke és a Mátyás Király Múzeum együttműködésének keretében.

A ferences kolostor udvarán indított 2000/2 szelvény feltárását fejeztük be. A múlt évben leértünk a 14. századi pusztulási rétegekig. Idén ezeket a rétegeket feltártuk. A felső pusztulási réteg alatt egy faház átégett ÉNy-i sarkát találtuk, belül egy kemencével. Alatta egy korábbi ház paticsos omladékrétege és agyagpadja került elő, amelybe cölöplyuk és egy gabonásverem mélyedt.

A kolostor refektóriumában befejeztük a pince feltárását. A pince közepén álló nyolcszögletű pillér a palota Mátyás-kori formáival azonos lábazati megoldást mutat. A refektórium ÉNy-i sarkában a kályha alatti alapozásról bebizonyosodott, hogy a pince feltöltésével egyidőben emelték. A téglalapozás DK-i sarkát egy nagy, kőből falazott, pillérszerű alaptömb támasztja meg. Ez a felületén meglévő téglalenyomatok alapján, egy kereszt alakú támpillért tartott. Az alapozás ezek szerint a refektórium sarkában álló boltozott építmény számára készült, feltehetően a Jagelló-korban.

A kerengőudvar kútjának fakeretéből Gryneusz András mintát vett dendrokronológiai vizsgálat céljából.

Munkatárs: Kocsis Edit.

SZÓKE MÁTYÁS – LASZLOVSZKY JÓZSEF – BUZÁS GERGELY

300. Visegrád, Királyi palota

(Pest megye) Kö, Kú

A visegrádi királyi palota alsó fogadóudvarán 2001. július 7–26. és szeptember 9–10. között végeztünk feltárást. A kápolnateraszra vezető nagy lépcső előtt, az egykori sírkőkiállítás épülete helyén az újkori feltöltést géppel bontottuk el. A terület Ny-i végén vízvezetékásás közben megtaláltuk az alsó fogadóudvar É-i fele alatt elhelyezkedő Anjou-kori kőház DK-i sarkát. Ezután K-Ny-i irányban 4 db 13 m hosszú és 4 m széles szelvényt nyitottunk egymás mellett, 1 m-es tanúfalakat hagyva közöttük. A szelvényt Ny-i végében a középkor végi szint feletti kora újkori szinten egy színszerű kőépület maradványát találtuk. Falaiból több középkori faragvány került elő. Innen származik egy visszatemetéskor előkerült kötödék, amelyen 1482-es vagy 1485-ös évszám olvasható, és anyaga alapján a kápolna orgonakarzatának címeres konzolaiból eredhet (Héjj Miklós itt már korábban is számos töredéket talált a konzolokhoz). A terület K-i végén, a középkor végi szinten nagy felüle-

tű, vékony habarccsal kevert téglaréteg feküdt, a téglák között a hatszögletű késő gótikus vörösmárvány kút fiálésisak-indításának töredékével. Ez a réteg valószínűleg a palota Szapolyai-kori renoválásakor keletkezhetett, talán terrazzo készítésekor. A 2001/5 szelvényt a nagy lépcsőtől D-re nyitottuk. Itt is téglatörmelék-réteget találtunk egy lapos gödörben a középkor végi szinten. A téglák között egy vörösmárvány kúttal darabja került elő, feltehetően a Múzsák-kútja töredéke. A 2001/1–4 szelvények É-i szélén a középkor végi szint alá kutatóárkot mélyítettünk, amelyben feltártuk az Anjou-kori épület K-i homlokzata előtt épült kőfaragószín talpgerendáját és kősfira réteget.

SZÓKE MÁTYÁS – BUZÁS GERGELY

301. Visegrád, Szent András monostor

(Pest megye) Kö

A visegrádi Szent András monostor területén, amelynek feltárása 1890–95 között folyt, az 1920-as években felépült a Latinovits család villája, amely a második világháború után a SZOT Park Üdülőjévé alakult, majd az 1980-as években megkezdtek a felújítását, de 1989 után privatizálták. Az épület azóta üresen állt. Az idén új tulajdonos vásárolta meg, aki helyre kívánja állítani az épületet. A tervezéssel Mártonffy Gábort bízták meg, a Mátyás Király Múzeumot pedig felkérték a leletmentő ásatás elvégzésére. A munka megkezdésére csak október 1-jén nyílt lehetőség, a munka november 3-ig tartott. Az ősszel egy tájékoztató kutatást végeztünk, amelynek célja, hogy a tervezés érdekében információkat szerezzünk a kolostor pontos helyéről és a maradványok állapotáról.

Az épület felmérése és Szóke Mátyás korábbi megfigyelései és kutatása alapján a templomot feltételelesen a villaépület D-i homlokzata elé lokalizáltuk. Ezt a feltételezést sikerült is bizonyítanunk az épület pincéjében végzett falkutatással, valamint a kertben nyitott öt kutatóárokban. Kiderült, hogy az épület ÉNy-i sarka alatt lévő pince Ny-i fele középkori falak felhasználásával épült. Ezek a falak a középkori templom két ÉNy-i mellékkápolnájának a falai. A pince korábbi az 1920-as években épült háznál. Építésével egyidejűleg felette egy egytraktusos, a mainál rövidebb házat emeltek, amelyhez K felé kőkerítés csatlakozott. A kerítésfalba, amely a mai villaépület középső falát alkotja, egy kétszer hornyolt bordát találtunk befalazva (nem bontottuk ki). A kert területén a 2001/2. kutatóárokban a templom hosszházának középső részén egy É-D irányú, szintén kisedett fal árkát találtuk meg, mellette építési réteggel, ami felett két periódusú padlószint húzódott. Az alsó padlószint már ráfedett az 1. sírra, ami viszont már elmetsette az építési réteget. A sírnak csak az ÉK-i sarka esett bele a kutatóárokba.

A kutatóárok alatt egy nagyméretű, köves betöltésű üreget, talán egy kriptát találtunk, amelyet már az első padlószintet áttörve ástak le, de a második padló-